

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 26CoE/282/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4614204514
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Greguš
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4614204514.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. Advocate s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému: J. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX J. XXX, o vymoženie sumy 427,00 eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany č.k. 4Er/655/2014-10 zo dňa 29. mája 2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Topoľčany č.k. 4Er/655/2014-10 zo dňa 29. mája 2014 potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil ustanoveniami § 41 ods. 2 písm. d), § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“), § 2 písm. a) a b) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, 2, 3, 4 a 5, 9, § 54 ods. 1, § 3 Občianskeho zákonníka a smernicou Rady č. 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Súd prvého stupňa uviedol, že exekučným titulom vo veci je rozhodcovský rozsudok, z ktorého vyplýva, že rozhodca priznal oprávnenému plnenia vyplývajúce zo zmenky vystavenej povinným, ktorou bol zabezpečený úver poskytnutý oprávneným povinnému na základe zmluvy o úvere. Podľa rozhodcovského rozsudku si povinný nespĺnil svoju povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy o úvere, čím sa stal splatný celý dlh dňa 25.02.2011 a oprávnený preto dňa 06.05.2011 vyplnil chýbajúce údaje v blankozmenke vystavenej povinným - dlžnú zmenkovú sumu a dátum začiatku úročenia zmenkovým úrokom a predložil ju povinnému na zaplatenie dňa 11.05.2011.

Oprávnený predložil zmluvu o úvere č. 403800168 (ďalej len zmluva) uzavretú s povinným dňa 14.04.2010 vrátane jej súčasti - všeobecných podmienok poskytnutia úveru (ďalej len všeobecné podmienky alebo VP).

Súd prvého stupňa preskúmal zmluvu o úvere uzavretú medzi účastníkmi a všeobecné podmienky a zistil, že medzi účastníkmi ide o spotrebiteľský právny vzťah, na ktorý sa musí použiť spotrebiteľské právo, a to z nasledovných dôvodov. Predmetom zmluvy o úvere bolo dočasné poskytnutie peňažných

prostriedkov vo forme úveru. Oprávnený je podnikateľom, pričom medzi predmety jeho činnosti patrí aj poskytovanie spotrebiteľských úverov nebankovým spôsobom. Oprávnený teda pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a ako veriteľ zo zmluvy mal preto pri jej uzatváraní postavenie dodávateľa (či už podľa Občianskeho zákonníka alebo podľa zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy). Pokiaľ ide o povinného, ktorý je dlžníkom zo zmluvy o úvere, je nepochybné, že zmluvu uzatváral ako fyzická osoba.

Konštatoval, že na spotrebiteľské vzťahy, o ktorý ide aj v prípade vzťahu medzi účastníkmi konania, sa aplikujú spotrebiteľské právne normy, preto sa vždy použijú ustanovenia o spotrebiteľskom práve a ustanovenia, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie a v jeho prospech (§ 52 ods. 2, 3, § 54 OZ) a to bez ohľadu na to, podľa akých zákonov bola spotrebiteľská zmluva uzavretá a bez ohľadu na to, či došlo k tzv. voľbe práva (§ 262 ods. 1 ObZ), alebo či sa jedná o tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 ObZ). Právne normy upravujúce spotrebiteľské právne vzťahy sú pritom kogentnými právnymi normami, ktoré teda nie je možné zmeniť dohodou zmluvných strán a ani inak.

Rozhodcovský súd, ktorý rozhodoval spor účastníkov a vydal rozhodcovský rozsudok, odvodil svoju právomoc rozhodnúť spor účastníkov z rozhodcovskej doložky vyplývajúcej zo všeobecných podmienok. Medzi účastníkmi ide o spotrebiteľský vzťah, preto bola rozhodcovská doložka podrobená súdnej kontrole aj podľa kritérií, na ktorých je založený inštitút neprijateľnej podmienky (dojednaná, požiadavky) spotrebiteľskej zmluvy.

Ďalej predmetná rozhodcovská doložka podľa názoru súdu prvého stupňa, znemožňuje voľbu povinného (spotrebiteľa) dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak podá žalobu oprávnený (dodávateľ). Rozhodcovská doložka, ktorá síce poskytuje spotrebiteľovi možnosť obrátiť sa na všeobecný súd, ale v prípade, že rozhodcovské konanie iniciuje dodávateľ a spotrebiteľ sa musí podrobiť rozhodcovskému konaniu, je iba iluzórna (formálna), pretože trvá iba do podania návrhu na začatie rozhodcovského konania dodávateľom. Z rozhodovacej praxe exekučného súdu je pritom zrejmé, že v prípade sporov medzi oprávneným a spotrebiteľmi je to takmer výlučne oprávnený kto iniciuje rozhodcovské konanie. Preto, ak aj rozhodcovská doložka dáva na výber medzi štátnym a rozhodcovským súdom, ale pre prípad vyvolania rozhodcovského konania dodávateľom sa musí spotrebiteľ podrobiť rozhodcovskému konaniu, nie je možné poskytnúť súdnu ochranu v rámci exekúcie, ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok a oprávneným dodávateľ. Rozhodcovskú doložku je treba preto vykladať tak, že neodporuje ustanoveniu § 53 ods. 4 písm. r) OZ iba vtedy, ak práva v exekúcii uplatňuje ako oprávnený spotrebiteľ, čo nie je tento prípad, pretože v tomto exekučnom konaní na základe rozhodcovského rozsudku uplatňuje práva dodávateľ, ktorý aj podal návrh na začatie rozhodcovského konania. Rozhodcovskou doložkou, ktorá určuje, že spor bude riešený rozhodcovským súdom, alebo ktorá síce dáva na výber medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale pre prípad vyvolania rozhodcovského konania dodávateľom sa spotrebiteľ musí podrobiť rozhodcovskému konaniu, sa spotrebiteľovi odníma právo brániť sa a podať žalobu na začatie konania alebo opravný prostriedok na všeobecný súd. Ide pritom o právo spotrebiteľa upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorého sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Ďalej je nepochybné, že rozhodcovskú doložku si povinný osobitne nevyjednal, bola veriteľom vopred pripravená a dlžník ju nemal možnosť ako zmeniť, alebo ovplyvniť jej obsah (mohol zmluvu len ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým podmienkam). Len veľmi ťažko možno predpokladať, že si dlžník bol vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej doložky nesie. Zo zmluvy ani rozhodcovskej doložky nevyplýva, či dlžník bol poučený o následkoch uzavretia rozhodcovskej doložky a ak aj áno, v akom rozsahu. Pritom, aby sa spotrebiteľ mohol rozhodnúť, či rozhodcovskú zmluvu uzavrie a aby toto rozhodnutie mohlo byť považované za dobrovoľné, musí mať vedomosť o tom, čo vlastne uzavretie rozhodcovskej doložky znamená - aké má následky. Vzhľadom na formu a spôsob, akým sú úverové zmluvné dojednania oprávneného písané (takmer súvislý text písaný drobným písmom), je odôvodnená obava, že spotrebiteľ ani nemal možnosť si ich vôbec riadne prečítať a dôsledne sa s nimi oboznámiť a teda aj pochopiť ich význam a následky. Okrem už uvedeného, je rozhodcovská doložka v neprospech povinného ako spotrebiteľa aj z dôvodu miesta rozhodcovského konania, nakoľko v prípade riešenia sporu by bol miestne príslušný súd, v ktorého obvode je bydlisko povinného (spotrebiteľa), čo neplatí v prípade rozhodcovského konania. Súd dospel k záveru, že rozhodcovská doložka nebola dojednaná individuálne

a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, v neprospech spotrebiteľa, pričom aj keď ide o spotrebiteľa menej bdelého (prípadne pasívneho až ľahostajného), je namieste mu poskytnúť súdnu ochranu.

Rozhodcovskú zmluvu (uzavretú formou rozhodcovskej doložky) súd prvého stupňa posúdil za neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenie §-u 53 ods. 5 OZ. Rozhodcovská zmluva ako neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy je podľa tohto zákonného ustanovenia absolútne neplatná, a preto na základe nej rozhodcovský súd nemal ani právomoc rozhodovať spor účastníkov konania a vydať exekučný titul. Rozhodcovský rozsudok tak nemôže byť podkladom pre vykonanie exekúcie, na základe čoho bolo dôvodné aplikovať ustanovenie § 45 ods. 1, 2 zákona o rozhodcovskom konaní už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a návrh na vykonanie exekúcie zamietnuť. Pokiaľ bola právomoc rozhodcovského súdu založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť (a to ani sčasti) spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnému vznikol nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v rámci exekúcie domáhať. Vzhľadom na uvedené bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcia zamietnutá.

Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený v zákonom stanovenej lehote odvolanie.

Namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa. Mal za to, že exekučný súd v prejednávanej veci prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril zákon č. 233/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov a v jeho nadväznosti zákon č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Poukázal na ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, ako aj na ustanovenia § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Zdôraznil, že exekučný súd v konaní o vydanie poverenia na vykonávanie exekúcie z predložených podkladov posudzuje exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky, pričom formálne preskúmvanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu tak ako ich vyžaduje § 34 zákona o rozhodcovskom konaní a preskúmvaním materiálnej stránky zisťuje súd, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu, ktorými sú dovolenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi. Poukázal na to, že exekučný súd v rámci preskúmvania exekučného titulu po materiálnej stránke, nemôže skúmať samotné rozhodcovské konanie, nakoľko ustanovenie, o ktoré sa opiera súd v napadnutom uznesení, upravuje podmienku zastavenia exekučného konania vo vzťahu k rozhodcovskému rozsudku a nie vo vzťahu k rozhodcovskému konaniu. Preto mal za to, že exekučný súd nemôže v rámci exekučného konania zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu. Podľa jeho názoru sa musí súd obmedziť len na také dôvody zastavenia exekúcie, ktoré majú povahu skutkovo zjavných dôvodov. Nemôže sa teda jednať o dôvody právneho posúdenia veci. V prípade, ak súd na zistený skutkový stav veci aplikoval ustanovenie § 45 ods. 2 spôsobom právneho posúdenia správnosti výroku rozhodcovského súdu, ukrátil tým strany exekučného konania práv, ktoré im priznáva zákon o rozhodcovskom konaní alebo OSP a to hlavne právo na prejednanie veci pred príslušným súdom. Ďalej zdôraznil, že postupom súdu v tejto veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 zákona o rozhodcovskom konaní dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov (podľa ust. § 40 cit. právneho predpisu) exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. K neúplnému zisteniu skutkového stavu veci súdom prvého stupňa uviedol, že oprávnený s povinným uzatvára rozhodcovskú zmluvu podľa § 3 a nasl. zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní formou samostatného právneho úkonu a to na samostatnej listine. V niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Konajúci súd však tieto skutočnosti dostatočne nezisťoval a tak zaťažil konanie vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu veci. V zmysle čl. 2 zmluvy je následne daná právomoc Stáleho rozhodcovského súdu rozhodnúť spor medzi stranami, pričom Stály rozhodcovský súd postupuje v súlade so zákonom č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní ako aj v zmysle svojho Rokovacieho poriadku. Zmluvné strany sa v zmysle článku 2 ods. 2, druhá veta dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 1 článku zmluvy vrátane sporu o platnosť, výklad alebo zrušenie zmluvy o úvere na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciu podmienku rozhodcovskej zmluvy. Vo veci námietky konajúceho súdu ohľadom znemožnenia voľby

spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu pred štátnym súdom v súvislosti s ustanovením § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, poukázal na odôvodnenie zákonodarcov, v zmysle ktorého je cieľom tejto úpravy umožniť spotrebiteľovi rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva. V danej veci teda konajúci súd konal nad rámec zákonných ustanovení.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 OSP), preskúmal napadnuté uznesenie ako aj postup súdu prvého stupňa, ktorý mu predchádzal, v medziach podaného odvolania podľa § 212 ods. 1 OSP a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné. Rozhodol tak, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že exekučné konanie sa začalo dňa 25.03.2014, kedy bola pred súdnym exekútorom spísaná zápisnica o návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor písomným podaním, ktoré bolo súdu prvého stupňa doručené dňa 27.05.2014 požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade vykonateľného rozhodnutia - rozhodcovského rozsudku sp. zn. SR 07813/11 zo dňa 10.10.2013. Následne súd prvého stupňa obsadený vyšším súdnym úradníkom rozhodol napadnutým uznesením.

Podľa § 45 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví

a) z dôvodov uvedených v osobitnom predpise,

b) ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo

c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 45 ods. 2 citovaného zákona, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Odvolací súd uvádza, že definícia spotrebiteľskej zmluvy je v našom právnom poriadku upravená v ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka ako každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom, pričom hlavnou podmienkou pre posudzovanie zmlúv ako spotrebiteľských je najmä tá skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a spotrebiteľ a jej charakteristickým znakom je to, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, za podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ bez možnosti spotrebiteľa tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Ďalej je pre tieto zmluvy charakteristické to, že sú spravidla vopred pripravené na formulároch a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu tejto zmluvy alebo jej zmeny. Súd prvého stupňa preto správne posúdil predmetný právny vzťah ako spotrebiteľský, na ktorý sa musí použiť spotrebiteľské právo.

Z predloženej zmluvy o úvere totiž vyplýva, že oprávnený vystupuje ako veriteľ, pričom medzi predmety jeho činnosti patrí aj poskytovanie úverov, teda oprávnený pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a považuje sa za dodávateľa. Povinný uzatváral zmluvu aj ako fyzická osoba s uvedením rodného čísla, pričom v zmluve je navyše osobitne vyjadrený účel poskytnutia finančných prostriedkov a to na výkon zamestnania. Za spotrebiteľa sa v zmysle ustanovenia § 52 ods. 4 OZ považuje fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd preskúmal zmluvu o úvere a uvádza, že vo vzťahu k účelu poskytnutia úveru existujú pochybnosti o tom, či naozaj bol úver poskytnutý na uvedený účel, nakoľko tento nebol žiadnym spôsobom zo strany oprávneného preukázaný. Preto odvolací súd poukazuje na to, že v tomto smere je potrebné aplikovať ustanovenie § 54 ods. 2 OZ, v zmysle ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Ide o základné výkladové pravidlo, podľa ktorého v prípade vzniku pochybností, bude platiť priaznivejší výklad obsahu zmluvy v prospech spotrebiteľa. Priaznivejším výkladom zmluvy je v tomto prípade to, že účel poskytnutia úveru bol vyjadrením cieľa oprávneného vyhnúť sa predpisom chrániacich spotrebiteľa. Preto je možné konštatovať, že povinný je spotrebiteľom podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Taktiež je potrebné zdôrazniť aj tú skutočnosť, že v tomto prípade bola zmluva o úvere vopred pripravená oprávneným pre veľký počet spotrebiteľov, z čoho vyplýva, že povinný nemohol ovplyvniť jej obsah a zmluvné dojednania, ide teda o štandardnú spotrebiteľskú zmluvu, ktorú možno označiť aj ako formulárovú. Odvolací súd konštatuje, že nakoľko účel poskytnutia úveru na výkon zamestnania nebol preukázaný, možno ho považovať aj za obchádzanie právnej úpravy ochrany spotrebiteľa.

Ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka sa vzťahujú práve na taký druh zmlúv, pri ktorých spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť ich obsah. Ide o osobitnú ochranu v rámci ochrany spotrebiteľa, pričom zákon v § 53 vymedzuje neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách a rozlišuje, či boli individuálne dojednané alebo nie. Je teda dôležité, či spotrebiteľ mal možnosť oboznámiť sa s nimi pred uzavretím zmluvy ale taktiež aj to, či ich mal možnosť ovplyvniť. V tomto smere sa zabezpečuje ochrana najmä tým zmluvám, pri ktorých sa zmluvné podmienky pripravujú vopred a pri ktorých spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť ich obsah. Z predmetnej zmluvy o úvere je zrejmé, že bola vopred pripravená oprávneným pre veľký počet spotrebiteľov, z čoho vyplýva, že povinný nemohol ovplyvniť jej obsah a zmluvné dojednania, ide teda o štandardnú spotrebiteľskú zmluvu, ktorú možno označiť aj ako formulárovú, adhéznou a na spotrebiteľské vzťahy je potrebné aplikovať spotrebiteľské právne normy bez ohľadu na to, či došlo k tzv. voľbe práva, alebo či sa jedná o tzv. absolútny obchod.

Odvolací súd v tomto smere poukazuje aj na ustanovenia § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“) v spojení s ustanoveniami § 44 ods. 2, § 57 ods. 1 a 2 a § 58 ods. 1 Exekučného poriadku. V zmysle týchto ustanovení v prípade, ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, exekučný súd musí posudzovať aj to, či rozhodcovský rozsudok bol vydaný v súlade so zákonom o rozhodcovskom konaní a či nie sú naplnené dôvody na zastavenie exekúcie podľa § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní. Ak by exekučný súd tieto dôvody zistil už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, musí žiadosť súdneho exekútora zamietnuť (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku). V prípade, ak by exekučný súd tieto dôvody zistil neskôr, t.j. až po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie, musí exekúciu následne zastaviť. Odvolací súd poukazujúc na ustanovenie § 57 ods. 1 a 2, § 58 ods. 1 Exekučného poriadku konštatuje, že súd rozhodne o zastavení exekúcie kedykoľvek v priebehu konania, len čo zistí existenciu niektorého z dôvodov na zastavenie exekúcie. Súd tak v priebehu celého konania ex offo skúma splnenie predpokladov na vedenie exekúcie, preto súd prvého stupňa je oprávnený a aj povinný v prípade zistenia niektorého z dôvodov uvedených v ustanovení § 57 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku, následne exekúciu zastaviť, pričom tak môže uskutočniť na návrh ako aj bez návrhu. Odvolací súd zdôrazňuje poukaz na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. III. ÚS 372/2011-18 zo dňa 13.09.2011 súvisiaceho s problematikou neprijateľnej rozhodcovskej doložky, v ktorom Ústavný súd SR konštatoval, že: „všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania ex offo skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania. Jedným z týchto predpokladov je aj relevantný exekučný titul. Bez jeho existencie nemožno exekúciu vykonať“. Ústavný súd SR v citovanom rozhodnutí poukázal aj na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozsudku z 27. januára 1997 vydanom pod

sp. zn. 3 Cdo/164/1996 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej“.

Uvedené závery sú v súlade aj s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. októbra 2011 sp. zn. 3 Cdo 146/2011, v ktorom je uvedené, že „Rozhodnutie, ktoré nie je exekučným titulom, nie je spôsobilé byť podkladom pre nútený výkon rozhodnutia (exekúciu). Súdna prax je jednotná v názore, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisov ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosti, zrozumiteľnosti, a presnosti označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať). V rámci tohto skúmania nie je exekučný súd oprávnený posudzovať vecnú správnosť (skutkové a právne závery) rozsudku všeobecného súdu, ani rozsudku rozhodcovského súdu. Exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom; nemôže naprávať chyby a nedostatky exekučného titulu. Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný“.

Aj Súdny dvor v rozhodnutí vo veci C-40/08, Asturcom Telecomunicaciones SL proti Cristina Rodríguez Nogueira zo dňa 6. októbra 2009, judikoval, že smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný bez účasti spotrebiteľa, musí hneď potom, ako sa oboznámi s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, preskúmať ex offo nekalú povahu rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve uzavretej medzi podnikateľom a spotrebiteľom v rozsahu, v akom podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Ak je to tak, prináleží vnútroštátnemu súdu vyvolať všetky dôsledky, ktoré z toho podľa jeho vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný.

Odvolací súd preto konštatuje, že súd prvého stupňa v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s § 45 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní správne preskúmal nielen žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul, ale aj zmluvu o úvere č. 403800168 zo dňa 14.04.2010 a to v súlade s ustanoveniami, ktoré upravujú spotrebiteľské vzťahy. Predmetná úverová zmluva totiž môže obsahovať viaceré neprijateľné podmienky.

Podľa názoru odvolacieho súdu jednou z neprijateľných podmienok tak ako správne ustálil aj súd prvého stupňa v napadnutom uznesení je aj samotná rozhodcovská doložka, z ktorej rozhodcovský súd odvodil aj svoju právomoc (bod 15 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru), ktorá akákoľvek, bez ohľadu na jej formu a znenie obsiahnutá v zmluve uzatvorenej medzi dodávateľom a spotrebiteľom je podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľnou podmienkou, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa a nebola individuálne dojednaná. Takáto rozhodcovská doložka je preto podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. V predmetnom exekučnom konaní ide o tento prípad. Značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa bola spôsobená najmä tým, že spotrebiteľovi bolo zároveň týmto postupom odňaté právo brániť sa a podať žalobu alebo akýkoľvek iný opravný prostriedok na všeobecný súd, pričom ide o právo spotrebiteľa upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky), pričom táto podmienka nebola individuálne dojednaná a je súčasťou úverových zmluvných podmienok oprávneného, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy. Povinný tak rozhodcovskú doložku nemohol nijakým spôsobom ovplyvniť, mohol zmluvu iba ako celok prijať alebo ako celok odmietnuť. Rozhodcovský súd tak rozhodoval na podklade rozhodcovskej doložky a nie zmluvy ako to uvádza oprávnený v podanom odvolaní.

Preto celý postup od rozhodcovskej doložky až po rozhodcovský rozsudok je prejavom zneužitia práv dodávateľa, ktorý si vlastne takýmto postupom zaobstaral ekvivalent rozsudku súdu takmer na akékoľvek plnenie zo zmluvy. Výkon práv oprávneného - dodávateľa podľa predmetnej rozhodcovskej doložky považuje odvolací súd za nezlučiteľný s dobrými mravmi a právnou úpravou ochrany spotrebiteľa, a preto bolo dôvodné aplikovať ustanovenie § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní už v štádiu rozhodovania exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, nakoľko súdny exekútor žiadal vykonať exekúciu na podklade exekučného titulu, ktorý vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti (neplatnú rozhodcovskú doložku) ani nemal byť vydaný, nakoľko rozhodcovský súd nemal ani právomoc rozhodovať spor účastníkov konania. Súd prvého stupňa preto správne zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ako celok.

V závere odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že súd prvého stupňa bol oprávnený takto rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania, nakoľko „po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. Pritom medziiným skúma, či návrh na vykonanie exekúcie má všetky náležitosti, či je k nemu pripojený exekučný titul opatrený potvrdením (doložkou) o vykonateľnosti, či je exekučný titul materiálne vykonateľný, či sú oprávnená a povinný osobami uvedenými v exekučnom titule a či sú splnené všeobecné podmienky konania v zmysle § 103 O.s.p. V štádiu, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu súd nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O.s.p.) - postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to sa oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie splnenia podmienok konania a predpokladov pre vyhovie žiadosti súdneho exekútora o poverenie na vykonanie exekúcie, nemusí vykonávať na pojednávaní za prítomnosti oprávneného a povinného“ (z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 41/2012 zo dňa 22.03.2012, IV. ÚS 461/2012-26 zo dňa 28.08.2012). S poukazom na to, odvolací nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.